

1915

Potravinová
nouze:

Válka trvá dál.V Krušných horách se citelně projevuje nedostatek potravin.Ceny stoupají až na dvojnásobek původních cen.Ale hlavně je nedostatek.

Schází především chleba,mouka,rýže a luštěniny.Každá osoba včetně dětí obdrží proti platbě denně 200gr. Chleba a 55gr.mouky.Ke krmení dobytka nesmí být použito obilí.Kůň dostává denně 1 litr ovsu. Rodiny vojáků-ženy a děti narukovaných dostávají státní podporu.

Neschopní vojenské služby mají práci na válečné výrobě u firem Flader a Anger v Jöhstadtu.

Válečné úvěry:

V roce 1915 zaznamenala zdejší obec následující válečné úvěry:

1.válečný úvěr dne 15.ledna 3000 Korun.

2.válečný úvěr dne 24.května 3000 Korun

3.válečný úvěr dne 25.září 4000 Korun

K 3.válečnému úvěru měli školní děti u přísečnické spořitelny částku 400 Korun.

Hrdinská smrt:

Smrt na válečném poli našli v roce 1915 následující občané:
Franz Ficker, Johan Kirschig, Josef Hofman,
Anton Kreissl, Christov Hutschig,Eduard Kirschig
Ernst Reissig,Fridrich Troharsch,Vinzenz Bauer.

Vyhlášení války:

Dne 23.května vyhlásila Itálie válku Rakousku,přesto že byla po dobu více jak 30 let spojencem Rakouska a Německa.Dále následovalo dne 25.srpna vyhlášení války Itálie Turecku. Po vyhlášení války Srbska Bulharsku dne 25. Října,vstupuje bulharské vojsko do Srbska.

Vývařovna
polévek:

Za 69 dnů-od 14. prosinec do 31. Března 1915,bylo ve školní budově 136 dětem rozdáno 4 919 porcí polévek.

Přijetí
předzásobení:

Dne 1.a 2. Března bylo komisí projednáno přijetí 1. Předzásobení.

- Válečné zajetí: V dubnu došla zpráva, že zdejší učitel Georg Stampfl upadl do ruského zajetí.
- Školní záležitosti: Poté, co byl po vypuknutí války povolán učitel Georg Stampfl k plnění vojenských povinností, byl též povolán dne 21. června 1915 učitel František Josef Panhans. V důsledku toho, musel řídicí učitel Alois Weixler až do března 1916 vézt vyučování ve všech 3 třídách a to ve dvou dopoledních a odpoledních časech v každé třídě.
1. prospěšná sbírka: Dne 11. října bylo sebraných 208 kg vlny a 19 kg kaučuku odevzdáno na úřad v Přísečnici k dalšímu předisponování do centrály.
- Počasí: Zima nebyla příliš studená. Červenec a srpen převážně prošřely, takže obilí částečně přerostlo a splesnivělo.

1916

- Válečná nouze: Již v roce 1915 ustal volný obchod s pšenicí a dalším obilím. Obilí bylo státem zabaveno a potřeba zabezpečena formou karet na chleba a mouku dle počtu obyvatel jednotlivé obce. Sedlák jako samozásobitel obdržel mlecí průkaz, který určoval množství k vlastní potřebě.

Válečná nouze:

Sedláci museli všechno obilí mimo vlastní potřebu a část určenou k sadbě odevzdat C.K.okresnímu hejtmanství v Přísečnici.Přebírání prováděla zvlášť k tomu jmenovaná komise,zpravidla složená ze starosty a učitelů.

K lístkům na chleba a mouku,časem přibyly i lístky na cukr,kávu,máslo a tuky , rovněž na maso a petrolej.Přídělové množství bylo takové,že sotva pokrylo nejnnutnější potřebu.

Proto se používalo mnoho různých náhražek.K čistému chlebovému základu bylo při mletí použito také kukuřice a ječmene. Chleba se tím změnil v lámající se a drolicí hmotu a stával se špatně stravitelným.Občané pili čaj z ostružinového nebo jahodového listí.Kuřáci fajfek šířili kolem sebe strašlivý zápach a bylo věru těžké poznat zda kouří bukové listí z Hassbergu,listí blatouchu od potoka nebo travní semena z půdy.

Často v týdnů nalézáme na stole takřka nepoživatelnou sušenou zeleninu pojmenovanou lidmi „ostnatý drát“.Při pečení koláčů se často používala usušená usazenina od kávy.

Z kopřivových vláken se vyráběl tak zvaný válečný textil-látka ,která se vyznačovala drsností a tvrdostí a navíc nepříjemně zapáchala.Rovněž kůže byla velmi vzácná.Boty a pantofle se dělaly s dřevěnou podrážkou.Cukr byl v té době také vzácný.Lidé si oslazují smutnou dobu sacharinem,který si tajně obstarávají v Sasku.Někteří se snaží vylepšit si potravinovou nouzi černým obchodem.Vydávají se do okolí za známými a příbuznými po zemědělských obcích,aby za drahé peníze nebo výměnou za tabák, různé oděvní součásti případně nějaké předměty bytového zařízení získali nedostatečné potraviny.

Válečná nouze:

Tento černý obchod byl ale přísně zakázán.Četnictvo a finanční stáž prováděli kontroly a nejen že zabavili potraviny ale padaly za to tvrdé tresty.

Další vyhlášení války:

Dne 26.srpna 1916 vyhláší válku Itálie Německu 27. srpna Rumunsko Rakousku a dne28.srpna následuje vyhlášení války Německa Rumunsku,připojují se Bulharsko a Turecko.

Válečné půjčky:

Na zasedání obecního zastupitelstva dne 6. Srpna a 12. Prosince 1916 bylo rozhodnuto o následujících válečných půjčkách:

4. válečná zápůjčka 20 000 Korun.

5. válečná zápůjčka 20 000 Korun.

Na 4.válečné zápůjčce se podílelo i několik školních dětí obnosem 100 Korun.

Hrdinská smrt:

Roku 1916 zemřeli hrdinskou smrtí na válečném poli: Franz Kitzan ,Wilhelm Hippman. Eduard Kreissl. Pavel Iser,tyrolský zemský střelec,byl na Monte Piano těžce zraněn a zemřel 13.února 1916 v nemocnici v Innsbrucku.Tam byl dne 20.února s velkou poctou pochován na místním hřbitově.

Sběr kovu během války:

V důsledku obrovské spotřeby kovu na frontě a problémům s těžbou a dovozem rudy,probíhal tak zvaný válečný sběr.Dne 28.května došlo k předání dvou beden s kovy o váze 134kg brutto dělostřelecké deponii v Hostiwitzich u Prahy.Jedna bedna s mincemi a barevnými kovy byla odeslána na válečný zabezpečovací úřad ve Vídni.Byla nařízena povinná dodávka všech kovů.Všem kostelům vzniká povinnost odevzdat 2/3 váhy svých zvonů.Dne 5.října 1916 došlo k odebrání vojenskou správou , následujících kovových předmětů k válečným účelům.

6 velkých a 6 malých cínových osvěcovatel,2 páry měřících konviček včetně talířků,jedna nádobka na hostie,jeden zákrystenský zvonek,dva oltární zvonky,jedno mosazné kadidlo,dva lesní rohy,jeden pozoun z mosazného plechu.

Před sejmutím a odevzdáním zvonů dne5.října ,došlo v 8hod.dopoledne k jejich poslednímu prozvonění.Pak byly sejmuty a před druhou hodinou odpolední naloženy na vůz.Velký zvon vážil 209kg,malý zvon vážil 29kg.Zvony byly oceněny částkou 952K.Zbývající kovové předměty částkou 320K.20hal.

Válečná kuchyně:

Ke zmírnění nouzové situace pro méně zabezpečené,byla v domě č.97 zřízena válečná kuchyně.Vláda poslala potraviny-chléb,mouku,brambory,fazole,hrách,čočku,kyselé zelí,tresky,sušenou zeleninu a slaninu.Ženy a dívky se dobrovolně přihlásily jako pomocnice do služby.Využití bylo mimořádné.631 osob požadovalo stravování a týdně bylo podáváno kolem 950 porcí.

Potravinové lístky:

Mimo toho obdržela každá osoba na týden lístky na následující potraviny:

1.400gr.mouky nebo 1.200gr.chleba a 500gr.mouky pro domácnost,pro těžce pracující 2.100gr. mouky nebo 1.890gr. chleba a 750gr.mouky,3kg brambor,60gr. másla nebo tuk.

Druhá sbírka vlny:	Druhá sbírka vlny byla uskutečněna dne 17. Června. Přinesla 172kg vlněného materiálu.
Školní uzávěra:	V důsledku vypuknutí nákazy spalniček, byla od 16. října do 21. října uzavřena zdejší škola.
Školní záležitosti:	Jako zástupce za odvedené učitele Georga Stampfela a Františka Josefa Panhansa, byl od 23. března do 13. listopadu 1916 do zdejší školy přidělen def. Učitel Kilian Flor. Od 13. listopadu vyučoval v horní třídě zdejší školy Rudolf Wechtr, Def. Učitel z Haadorfu.
Výdej polévek:	Dne 28. dubna byl ukončen výdej polévek. Během 47 dnů, bylo školním dětem podáno 3 369 porcí polévek.
Úmrtí císaře Františka Josefa I.:	Dne 21. listopadu zemřel císař František Josef I. Ve stáří 86 let, Po 68 letech vládnutí. V souvislosti s úmrtím se konalo smuteční zasedání zdejšího zastupitelstva obce. Vládu Rakousko Uherska převzal následník trůnu Karel I.
Počasí:	V roce 1916 byla velmi krutá zima. Od počátku ledna až do konce dubna ležela ohromná masa sněhu v lesích. V měsících ledna, února a března pohybovaly se teploty takřka nepřetržitě mezi -10 až -18°C. Léto bylo normální. Sklizeň zemědělských plodin lze označit jako průměrnou.

1917

Nouze:	Zásobování potravinami se den ze dne zhoršuje. Ceny všeho potřebného neustále stoupají. Sůl, mýdlo a káva byly zahrnuty do lístkového systému. Na černém trhu se platí za 1kg mouky 15-20 Korun, za 1 slepici 40 Korun, za kozu 200 Korun.
Vyhlášení války:	Dne 6. srpna vyhlásila Čína válku středovým mocnostem.

- Ruská revoluce: Následkem revoluce v roce 1917 se zhroutila carská říše jako první oběť války.
Dne 15.září byla v Rusku vyhlášena republika Dne 22.prosince se v Brest-Litevsku konala mírová konference.Tato jednání vedla na začátku nového roku k míru na Ukrajině a podalších jednáních k míru se sovětským Ruskem.
- Válečné půjčky: V roce 1917 zaznamenala obec Kryštofovy Hamry následující válečné zápůjčky:
6. zápůjčka dne 25.května-20 000Korun,
7. zápůjčka dne 26.listopadu-20 000Korun.
- Epidemie
úplavice: Doprovodné jevy válek jsou epidemie.Špatné zásobování a podvýživa způsobují rychlé šíření nemocí.V naší obci onemocnělo mnoho dospělých i dětí úplavicí.
- Epidemie
úplavice: Výnosem okresního školního rady v Přísečnici-Z 375 S,ze dne 10.září ,bylo v důsledku epidemie úplavice přeloženo zahájení školního roku 1917/18 na den 15. Října 1917.
- Počasí: Léto bylo velmi suché.Úroda obilí byla celkem dobrá,sklizeň brambor byla vynikající.Následoval suchý a pěkný podzim takže sklizeň bylo možné dostat bez problémů pod střechu.Krátce před vánocemi nastalo vydatné sněžení.Po celkem mírné zimně přišlo suché a chladné jaro ,takže na první trávu na horách se čekalo dost dlouho.
- Hrdinská smrt: Na následky válečných zranění a nemocí zemřeli v nemocnici v Litoměřicích v roce 1917:
Anton Htschig,Karl Hutschig,Franz Kitzan a Wenzel Troharsch.
Na poli cti padli: Johan Schröder,Josef Schönfels a Franz Schaller.

1918

Konec války:

Rakousko již od roku 1917 nebylo pro Německo žádným spolehlivým partnerem. Císař Karel se snažil prostřednictvím svého švagra Sixta z Parmy vyjednat separátní mír. V září 1918 došlo ke zhroucení spojenecké bulharské armády.

Středové mocnosti se nyní obracejí na amerického presidenta Wilsona o uzavření dohody o klidu zbraní (říjen 1918) a to s poukazem na jeho mírové podmínky, jeho 14 bodů z ledna 1918.

Zatím čeští poslanci opouští vídeňský parlament s prohlášením, že od tohoto času pařížská vláda Československého státu zastupuje zájmy svého národa. Dne 18. října vyhláší pan profesor Dr. Tomáš Masaryk v Paříži vznik Československého státu. Americký president Wilson rakouskou nabídku na uplatnění autonomie národům monarchie již nepovažuje za dostačující.

Proklamace
Československa:

Dne 28. října 1918 byla v Praze vyhlášena Československá Republika a Národní výbor v čele s Dr. Kramářem převzal vládu. Událost proběhla bez odporu rakouských úřadů.

Německé Čechy:

Dne 29. října 1918 proklamují němečtí poslanci ve Vídni Německé Čechy jako provincii německo – rakouského státu a ustavují v Liberci zemskou vládu v čele s Dr. Lodgmannem.

Zástupci severní Moravy a západního Slezska prohlašují tato území za provincii „Sudety“, zatím co znojemské území se vyslovilo za připojení k dolnímu Rakousku. V důsledku všeobecné poválečné únavě se nepodařilo vytvořit jednotnou organizaci proti západním mocnostem podporujícím nároky Čechů na historické hranice českých zemí.

Rozpuštění front:

V důsledku vlivu podmínek v zázemí dochází k rozpuštění front. Především slované opouštějí své bojové úseky. Dne 3. listopadu došlo s italským vrchním velitelstvím k uzavření podmínek klidu zbraní. Vojska se stahovala za podmínek úplného rozpuštění zpět. V prvních listopadových dnech se deno denně vracejí domů navrátilci z fronty.

Národní shromáždění:	Československý stát urychleně buduje své státní instituce. V listopadu 1918 se v Praze konalo národní shromáždění, ve kterém nejsou Němci zastoupeni.
Válečná zápůjčka:	Na zasedání obecního zastupitelstva dne 20. května 1918 byla schválena 8válečná zápůjčka-20 000Korun.
Okresní hejtman:	Dne 20. Února 1918 byl okresním hejtmanem pro politický okres Přísečnice jmenován Dr. Ritter von Rosenbaum.
Školní záležitosti:	Od 2. do 19. ledna byla škola v důsledku nedostatku uhlí a dřeva uzavřena. Učitel Rudolf Wächter byl dne 18. dubna přeložen do dolní Rusové a řídící učitel Alois Weixler vykonával opět až do prosince polodenní vyučování. Dnem 1. prosince 1918 nastoupil Franz Hollen službu jako substitutní učitel.
Odstranění pomníku:	Na zasedání obecního zastupitelstva dne 29. prosince 1918 bylo přijato rozhodnutí o odstranění pomníku císaře Františka Josefa.